

Rákosliget az MTI híreiben.

A magyar hírügynökség megalakulása

A hírek szabad áramlása, az eseményekről szóló tudósítások eljuttatása mindig is igénye volt már a XIX. század polgárainak is. Elég csak Kossuth Lajos Országgyűlési Tudósításaira gondolni a reformkor kezdetén. A megvalósításra azonban Magyarországon elég hosszú időt kellett várni ettől az időponttól. Az Osztrák-Magyar Monarchiában csak a kiegyezést követően jöhetett szóba egy önálló, elsősorban magyar hírek továbbításával foglalkozó szervezet létrehozása. 1880. november 23-án két országgyűlési gyorsíró, Maszák Hugó és Egyesy Géza fejében született meg az igény arra, hogy távirataikat ingyenesen továbbíthassák. 1881 márciusában aztán megkapták az engedélyt, meg is kezdődhetett az érdemi munka, de még várni kellett arra, hogy valóban hírügynökség lehessen ez a szervezet. Az MTI, mint önálló hírügynökség 1898 óta működött. Ekkor miniszterelnöki döntés alapján megvételre került a szervezet és valóban megkezdte nemzetközivé történő fejlődését. Illetve megteremtődtek annak alapjai, hogy ne csak a magyarországi, hanem a külföldi hírek is megjelenhessenek az irodánál. Elsősorban a bécsi székhelyű Telegraphen-Correspondenz Bureau-val dolgoztak szorosán együtt (Ez az iroda volt az MTI osztrák megfelelője). Az iroda ettől a tranzakciótól még alapvetően magánkézben maradt.

A Károlyi kormány 1918-ban államosította a szervezetet, amit a kommunista diktatúra aztán jól tudott hasznosítani saját céljaira is.

1920-tól az akkori miniszterelnök Teleki Pál, Horthy egyik tisztjét, Kozma Miklós századost bízta meg a vezetéssel, aki hamarosan kezdeményezte a részvénytársasági formába történő átalakítást.

Innentől kezdve új irányt vett a fejlődés. Több irányú fejlesztéseket hajtottak végre, amely mind a gyorsabb hírtovábbítást szolgálta. Többek között Kozma ténykedéséhez köthető a Magyar Hirdető Iroda Rt., a Magyar Filmiroda Rt. és a Magyar Országos Tudósító Rt. létrejötte. Ez utóbbi lett a rendőrség, Budapest székesfőváros és Pest vármegye félhivatalos könyvnyomatos laptudósítója.

A Rákosligetről szóló első hírek is szinte azonnal, a mai értelemben is hírügynökségnek nevezhető MTI létrejöttét követően megjelentek (MTI, MOT) anyagaiban. Mellékesen jegyzem meg, hogy közel azonos időpontban született meg a magyar hírügynökség gondolata (1881) és Rákosliget megalapításának igénye (1896). Tehát, amikor az MTI valóban működni kezdett, az 1920-as évek elejétől lehetett számítani a községben történő események MTI általi publikálására.

Rákosliget az MTI híreiben

Milyen hírek érdekelték az embereket? Nem volt ez másként akkor sem, mint ma. A politikai eseményektől kezdve a civil szervezetek akcióin keresztül a sporttól a bulvárig szinte minden. Talán az arányok mások voltak? Ennek eldöntését az olvasóra bízom.

Az első hír, amely községhez köthető rögtön egy tévedést, elírást tartalmazott. Közel száz éve 1924-ben a Vöröskereszt 10 éves fennállását ünneplő eseményről adott hírt. Ebben szerepelt az a mondat, mely szerint A rákosligeti Vörös Kereszt fiókegylet vasárnap ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. A díszközgyűlésen

Maderspach Ferencz, az 1649. évi vértanú egyenes leszármazottja elnökölt.

Helyesen 1849. évi vértanúja lenne. Maderspach Károly az 1848-49-es szabadságharc idején vasgyárára kitzúzte a magyar trikólórt, fegyverekkel látta el a szabadságért küzdő magyar seregeket. Felesége, Buchwald Franciska aktívan részt vett a nemzetőrség felállításában. Károly öccse is részt vett a szabadságharc küzdelmeiben, alezredesi rangban. A fehértemplomi győzedelmes csaták ünnepe kapitánya volt. 1849 januárjában Zsombolya határában tüdőgyulladásban halt meg, az ottani temetőben temették el.

Haynau csapatai 1849. augusztus 22-én vonultak be Ruszkabányára, elfogatta Buchwald Franciskát. A táborszernagy a falu főterén félmeztelenre vetkőztette, a lakosság előtt nyilvánosan megvesszőztette, majd börtönbe záratta. Ellene a vád az volt, hogy a tavasz hadjárat győztes csatái idején egy szalmabábut felöltöztetett császári egyenruhába, és gúnyversek kíséretében eltemette. A vád azonban koholt volt. Haynau Maderspach Ferenc holttestét a sírjából is ki akarta ásatni, majd felakasztatni, ám ezt a helyi lakosság ezt megakadályozta.

Maderspach Károly 1849. augusztus 23-án Ruszkabányán a családját ért megaláztatás miatt a saját készítésű ágyújával közeli dombon agyonlőtte magát.

1925. 06. 03. Felavatták az első világháborús emlékművet.

„Rákosliget közönsége Pünkösöd hétfőjén leplezte le a hősi halottai emlékezetére közadakozásból emelt szoborművet. Az ünnepi beszédet József főherceg tartotta igen nagy hatással. A rohamozó katonát ábrázoló emlékmű Thomek István szobrászművész kitűnően sikerült alkotása.”

Rákosliget nagyságához képest elég élénk társadalmi életet élt. Ennek tanúja az a sok, szám szerint 31 szervezet, egyesület, amely a községben működött.

1. Rákosligeti Iskola Egyesület	18. Rákosligeti Katolikus Nővédő és Leányok Egyesülete
2. Rákosligeti Légtalpi Liga	19. Rákosligeti Kereskedők és Iparosok Köre
3. Rákosligeti Közművelődési Kör	20. Rákosligeti Halálozási Segély Egyesület
4. Rákosligeti Stefánia Fiókszövetség	21. Munkás Otthon Ifjúsági Kör
5. Rákosligeti Katolikus Kör	22. Rákosliget és Vidéke Izraelita Nőegylet
6. Rákosligeti Szépészeti és Madárvédő Egyesület	23. Rákosligeti Kiskereskedők Egyesülete
7. Rákosligeti Levente Egyesület	24. Rákosligeti Úszó Egyesület
8. Rákosligeti Temetkezési Segélyegyesület	25. Vöröskereszt Fiókegylet tagjainak Temetkezési Segélyegyesülete
9. Rákosligeti Dal és Zene Kör	26. Rákosligeti Hadviselt Katonák Szövetsége
10. Rákosligeti Demokrata Kör	27. Rákosligeti Általános Ipartestület
11. Rákosligeti Zenekar Egyesület	28. "Turul" Szövetség Rákosligeti Hunyadi János Bajtársi Törzs
12. Országos Frontharcos Szövetség Rákosligeti Csoportja	29. Rákosligeti Sport Club
13. MOVE Rákosligeti Társadalmi és Sport Egyesület	30. Rákosligeti Önkéntes Tűzoltótestület
14. Rákosligeti Függetlenségi Olvasókör	
15. Rákosligeti Polgári Kör	
16. Rákosligeti Atlétikai Club	
17. Rákosligeti Vöröskereszt Egyesület	

31. Rákosligeti "Chevra Kadisa" Izraelita Szentegylet

A későbbiekben láthatjuk majd, hogy ezek a szervezetek bőven szolgáltak hírrel, amelyek meg is jelentek a hírügynökség könyomatos számaiban.

A továbbiakban hírcsoportokként csokorba gyűjtve szemezgetek a hírek közül.

Kezdjük a sporthírekkel, hiszen a legtöbb újságolvasó általában ezzel kezdi.

1. Sporthírek

Az egyik első **úszó hír**: „Mialatt a magyar válogatottak Magdeburgban küzdenek a nemzeti színek becsületéért, a fővárosi úszók pedig a MUE versenyén, Siófokon indulnak, azalatt a vidéki úszók Rákosligeten találkoznak.

Augusztus 2-án ugyanis a vidék legöregebb úszóegylete, a Rákosligeti Úszó Egylet rendezi a MUSZ. főtitkárának a háború előtti legjobb vidéki sprinternek nevére kiírt Révay-vándordíj egyletek közti pontversenyét, A versenyre, melynek keretében a hatalmas serleg ötödször kerül kiírásra, rekordnevezés érkezett. Tata, Esztergom, Jászapáti, Rákosliget, Rákosszentmihály és Csillaghegy úszói adnak egymásnak találkozót. A versenyen, amely nagyban hozza fog járulni a vidéki erőviszonyok tisztázásához.”

Hol is találkozhattak? Az Ilona strand volt az egyetlen rákosligeti úszómedence. Amikor tehát a Ferihegyi úton Rákoskeresztúrról Rákosliget felé vesszük utunkat, elhagyva a Rákos patak hídját a baloldalon egy hatalmas bozótost láthatunk. Ki hitte volna, hogy közel száz éve itt úszók csatáztak érmeért, serlegekért.

A későbbiekben is jelentős a sporttudósítások száma.

1928. február 21.

A Magyar Országos Lawn Tennis Szövetség Pestvidéki Kerületének közgyűlése a következő tisztikart választotta meg: kerületi elnök ifj. Herzum János, kerületi előadó dr. Janczer Lajos, kerületi pénztáros Rónai János Az intéző bizottság: alelnökök Gabrovits Emil és Leiner Ferenc, intéző bizottsági tagok: Kleiszner László és Tukovits Sándor. A kerületi egyéni bajnokságok megrendezésével a közgyűlés a Rákosligeti Úszó Egylet tennisz szakosztályát bízta meg. A bajnokságok Rákosligeten augusztus 18-20. napján kerülnek eldöntésre./MTI/

Az úszók nem csak úsztak tehát, hanem a ma is működő tenispályán kiegészítő sportot űztek, versenyeket szerveztek. Híres teniszező is kikerült a nevelésükből, Gabrovitz (Gábori) Emil Magyarország többszörös teniszbajnoka.

2. Társadalmi-politikai hír

Figyelem! A dátum 1926. A kormánynak be kellett avatkozni a lakástulajdonosokat érintő **hiteltörlesztésből** eredő problémák miatt. Nevezetesen fel kellett lépni a kilakoltatások ellen. Akkor is válság volt, és ez még csak a kezdet. Mi lesz itt három év múlva.

„1926. szeptember 11 -én hatályba lépett az 526/1926. M.E. Rendelet. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar kir. minisztérium

5200/1926.M.E.sz.rendelet 42.§.2. bekezdésének a/pontja alapján Csepel, Csillaghegy, Gödöllő, Pestszentlőrinc, Rákosliget, Rákosszentmihály és Soroksár pestkörnyéki községekben valamint Berettyóújfalu, Bonyhád, Csorna, Dombóvár, Kisvárd, Mezőkövesd, Moson, Putnok, Szerencs és Szikszó községekben a háztulajdonosok szabad rendelkezési jogát további rendelkezésig felfüggesztette;”

1930-as hír, melyből megtudhatjuk, hogy a közszolgálati dolgozók házbérét felemelték. Elmondhatjuk akár azt is, hogy akkor sem volt könnyű helyzetük a közszolgálatnak.

„A magasabb osztályba sorozás 1930. május elsejétől kezdődő hatállyal történik s az erre vonatkozó kormányrendelet a május elsejei hivatalos lapban jelenik meg.”

Rákosliget esetében az V. lakáspénz-osztályból a IV. lakáspénzosztályba sorolták a lakbéréket.

1930. október 11-én megalakult Rákosligeten a Gázvédelmi Liga. Szerepe elsősorban polgári védelmi feladatok ellátása volt.

„Szabó István községi bíró indítványára a liga megalakítását ki is mondták, majd vezetőül Major Mihályt, szakelőadókul pedig Madarász Emilt és Balogh Istvánt jelölték...”

1931. március 17. Pest vármegye állat egészségügyi felügyelője jelezte, hogy többek közt Rákosligeten is baromfikolera járvány lépett föl.

1932. november 21. A MOT tudósítója féloldalas hírben számolt be az evangélikus templom felszenteléséről.

1933. június 19. Pártalakítás Rákosligeten

A NEMZETI EGYSÉG PÁRTJANAK ZÁSZLÓBONTÁSA PEST KÖRNYÉKEN ÉS A VIDÉKEN. Rákosligeten, a Budapest-környéki választókerület mintaszervezetében, a Kultúrpalotában volt az alakulás kb. 800 főnyi közönség jelenlétében. Elnökké választották Jacobi Ágost ny. ezredest, titkár lett vitéz Keresztúri István.

1934. december 5. Megalakult a MOVE. Ezt a hírt igazán tehettem volna a sportrovathoz is, de a MOVE alapvetően félkatonai-politikai szervezet volt. Szerepeljen tehát itt.

RÁKOSLIGETI MOVE SPORTEGYESÜLET december 4-én, kedden este tartotta alakuló közgyűlését az ottani kultúrházban. A közgyűlést vitéz Endre László főszolgabíró, a MOVE országos társelnöke nyitotta meg.

1937. június. 18. Telefonvonal fejlesztés történt a községben azzal, hogy a budapesti hálózat része lett a település. A postahivatalban is létesült nyilvános telefonállomás, amely munkaidőben állt a lakosság rendelkezésére. Aztán, mint tudjuk sokáig nem sok minden. Még a hatvanas évek közepén is csak két nyilvános állomás működött Rákosligeten. Egy a vasútállomásnál egy pedig a XIX. utca sarkán. A kézi beszélő felvétele után a rákoskeresztúri telefonoskisasszony jelentkezett be. Aztán sokáig semmi sem történt telefon ügyben. Az igénylők hosszú sora várt telefonra.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter június 26-ától kezdődőleg az érdekelteknek régi kívánságát teljesítette, amikor az

alábbi felsorolt helységeket, illetőleg telepeket a budapesti egységes távbeszélő-hálózatba bevonta:

Rákoshegy /15.-/, Rákoskeresztúr /15.-/ Rákosliget /15./

Rákosliget, 1937. december 10. Elismerés rákosligeti polgárnak.

A belügyminiszter Sárosi János ny. MÁV tisztviselőt, Rákosliget esküdtjét a község érdekében kifejtett önzetlen munkásságáért elismerő díszoklevéllel tüntette ki. A miniszteri elismerést Preszly Elemér titkos tanácsos, Pest, vármegye főispánja adta át, a kitüntetetteknek Rákosliget község ebből az alkalomból díszközgyűlést tartott, amelyen Sárosi Jánost meleg ünneplésben részesítettek. MTI

Rákosliget, 1938. január 15. vitéz Endre László (a község díszpolgára) alispánná történt kinevezése miatt díszközgyűlést tartott a községi elöljáróság.

Már 1938-ban úgy számolt Budapest vezetése, hogy Rákosliget környéki település. Ami azt jelentette, hogy a főváros városrendezési tervében, mint környéki települést tart nyilván, a tervek kidolgozásánál ezt figyelembe veszik. A városrendezésre és a telek átalakításra vonatkozó szabályait a felsorolt nagyközségekre, így Rákosligetre is kiterjeszti. Mindez azt jelentette, hogy az említett városokban és községekben a városrendezési terveket a Fővárosi Közmunkák Tanácsa fogja megállapítani és az építésügyi hatóság is másodfokon a Fővárosi Közmunkák Tanácsa lesz.

Az MTI/MOT rendszeresen tudósított 30-as években minden olyan eseményről, amely adományozáshoz köthető. Ilyen volt pl.: A Rákóczi szobor Alapba történő befizetések, a különböző, a kormányzó által támogatott szegénységet enyhítő gyűjtések eredményei, az elszakadt országrészek áttelepülőit segítő befizetések.

A II. világháború kitörése rányomta bélyegét a hírekre is. Alapvetően gazdasági szabályozó hírek jelentek meg, amelyek érintették a települést is.

1939. december 5.

„Az árellenőrzés országos kormánybiztosa szabályozta a zsírszalonna, háj és zsír legmagasabb árát. A rendelet értelmében december 6.-ától kezdve Budapest területén a legmagasabb fogyasztói árak ezek: olvasztani való zsírszalonna bõrrel kilogrammonként 1.72 P, háj 1.86 P, zsír 1.80 P.”

Ezek az árak Rákosligetre is vonatkoztak.

1939. december 18.

A Budapesti Közlöny keddi száma közli az iparügyi miniszter rendeletét, amely szerint a téglagyárosok és, kereskedők kötelesek községek területén lévő égetett agyagtégla-készletüket bejelenteni és ha az iparügyi miniszter úgy rendelkezik, valamely közhivatalnak vételre felajánlani.

A rendelet Rákosligetre is kiterjedt. Ha összevetjük a korábbi hírrel, akkor ez nem túl jó fényt vet a gazdaság akkori állapotára. Lehet, hogy a háború érezteti hatását máris?

1940. október 9-én keltezett hírben az árellenőrzés országos biztosa majd módosítani fogja ezeket az árakat.

De a következő hír már a háború következménye. Előrevetíti, hogy egyre több alkalommal fog olyan hír megjelenni, amely a lakosság fogyasztásnak korlátozására illetve fogyasztói árakra vonatkozik.

1940. április 13.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A földművelésügyi miniszter 153.840/1940 sz. F.M. számú, a cukor forgalmának és fogyasztásának szabályozásáról szóló rendeletében Budapest székesfőváros területén és a szomszédságában fekvő városokban és községekben a cukor fejadagját személyenként és hetenként 24 dekagrammban állapította meg. E városok és községek felsorolása a következő: Budafok, Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota, Újpest, Albertfalva, Békásmegyer, Budatétény, Cinkota, Csepel. Dunaharaszti Nagytétény, Mátyásföld. Pesthidegkút, Pestszentimre, Pestújhely, Rákoscsaba, Rákoshegy, Rákoskeresztúr, **Rákosliget**, Rákosszentmihály, Sashalom, Soroksár, Vecsés.

Ezt fokozza az a hír (1940. április 10.) mely szerint a közellátási miniszter rendeletet adott ki a budapesti zárt területen a lisztkiskereskedők kijelöléséről.

A rendelet értelmében Budapest székesfőváros továbbá Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Budafok, Rákospalota és Újpest megyei városok, valamint Albertfalva. Békásmegyer, Budatétény, Cinkota, Csepel, Dunaharaszti, Nagytétény, Mátyásföld, Pesthidegkút, Pestszentimre, Pestújhely, Rákoscsaba, Rákoshegy, Rákoskeresztúr, **Rákosliget**, Rákosszentmihály, Sashalom, Soroksár és Vecsés nagyközségek területén lisztet a fogyasztóközönség részére csakis kijelölt lisztkiskereskedő árusíthat.

1941. május 17. Az MTI hír a zsírjegyrendszer bevezetéséről tudósít. E szerint Rákosligeten is csak hetenként és fejenként 16 dekagramm zsír vagy 18 dkg háj vagy 18 dkg bőr nélküli zsírszalonna, illetőleg 20 dkg bőrös zsír szalonna adható. A nehéz fizikai munkát végzőkre más vonatkozott.

Egyházi hírek

Önmagában egyházi hír szinte csak ez az egy jelent meg. (Közvetve természetesen azért jelen voltak a hírekben a településen működő egyházak.)

1930. január 24.

Raffay evangélikus püspök tartott beszédet arról, hogy mit tehet az ifjúság az egyházért. Az előadást színesítette a rákosligeti vegyes kar, melyet Szattinger Alfréd karnagy vezetett.

Az iskola hírei

Az iskola mindig is különleges helyet foglalt el a település életében. Ennek következtében az alábbiakban az össze vele kapcsolatban fellelt hírt közreadom.

Kezdjük a névadással. 1930-ban kapott nevet az iskola.

1930.május 02.

Rákosliget, Pestkörnyék, egyik legvirágzóbb tisztviselőtelepe, a gödöllői járás mintaközsége. Abból az alkalomból, hogy a kormányzó tízéves jubileuma egybeesett a község fennállásának harmincadik

községi polgári iskolájának huszadik évfordulójával, feliratban körte, hogy iskoláját Horthy Miklós polgári iskolának nevezhesse el. Ma jött meg a legfelsőbb beleegyezés, mely a kicsiny, de nagy kultúrmunkát teljesítő Rákosliget község lakosságában nagy örömet keltett /MTI./

Egy kis vita az iskola körül.

1933. PÖR A RÁKOSLIGETI POLGÁRI ISKOLA MIATT.

A rákosligeti munkásotthon szövetkezet még 1904-ben a kincstárnak egy nagyobb kiterjedésű telket ajándékozott, kikötötte azonban, hogy a kincstár köteles a telken állami óvodát, állami elemi iskolát és állami polgári iskolát létesíteni. A kincstár az óvodát és az elemi iskolát fel is építette, a polgári iskolát azonban még mindig nem állította fel, miért is a szövetkezet pörrel lépett fel a kincstárral szemben és ebben kérte, hogy a kincstár javára tett ajándékozási szerződését a bíróság hatálytalanítsa. A kúria Gébert-tanácsa most elutasította végső fokon a szövetkezet keresetét, azzal az indokolással, hogy a kincstár az elemi iskola és az óvoda létesítésével eleget tett az ajándékozási szerződés előfeltételéül szolgáló annak a célnak, amit a szövetkezet elérni is szándékolt, ugyanis, hogy az fő telkeivel szomszédos telken épült állami óvoda és elemi iskola az ő telkeinek az értéket is megfelelő módon emelt /MOT/

1936. december 23.

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter, előterjesztésére Csertőy Gyula rákosligeti községi polgári iskolai rendes tanárnak, ... az igazgatói címet adományozta.

1943. május 13.

Tanítói kinevezések:

Csertőy Magda rákosligeti ... állami népiskolai helyettes tanítókat folyó évi május hó 1.-i hatállyal állami népiskolai rendes tanítókká kinevezte.

3. Civil szervezetek hírei:

Ezekben az időkben még hír volt, ha a **Vöröskereszt** egészségmegőrző programot indított.

1926.

„A Magyar Vöröskereszt Egylet, egészségügyi propaganda előadásait november 7-étől 14-éig a következő sorrendben tartja meg:

... délután fél 4 órakor a rákosligeti vöröskereszt fiókegylet számára /Rákosligeti polgári kör/ dr. Gyürky Tibor "Fertőző betegségek...

1926. november 22 -én pedig délután fél 4 órakor a rákosligeti Vöröskereszt Fiókegyletben /Rákosligeti Polgári Kör/ dr. Witkowszky Tihamér "A fertőző betegségek" címmel tart előadást. Ez utóbbi előadást december 12-én megismételték.

1927.

A Magyar Vöröskereszt Egylet 1927. március 20-ától március 26-áig egészségügyi előadásait a következő sorrendben tartja :...
...délután 4 órakor a Rákosligeti polgári körben dr. Bencze Ferenc "Alkoholizmus" címmel tart előadást..."

1930. május 7.

A VÖRÖS KERESZTEGYLET JÓTÉKONY CÉLÚ ELŐADÁSA. Az Országos Vöröskereszt-Egylet rákosligeti fiókintézménye tegnap délután a Kultúrház nagytermében a szegény és beteges iskolás gyermekek segélyezésére nagy sikerű műsoros előadást rendezett. A jótékony célú előadás szép erkölcsi és anyagi sikerrel zárult.
/MOT/

1934.

A Magyar Vöröskereszt jubileumi ünnepe. A Magyar Vöröskereszt rákosligeti fiókegylete megünnepelte húszéves fennállását.

A civil szerveződések közül a másik nagyon fontos szerepet játszó a **Rákosligeti Dalkör** volt. Rendszeresen beszámolt az MTI a dalkör sikereiről is.

1927.

„A Gyömrői Műkedvelő és Önképzőkör Dalkara számos dalárda közreműködésével, most rendezte első vármegyei dalosversenyét. A verseny előtt felsőkubini Heskó Rudolf járási főszolgabíró nagy hatású ünnepi beszédet mondott, majd Nánássy Endre a gyömrői vendéglátó dalárda elnöke, üdvözölte a vendégeket. A mindenképpen jól sikerült ünnep és verseny öt díját, Hackl N. Lajos országos énekképzési főfelügyelő elnöksége alatt működő bíráló bizottság a következő dalárdáknak ítélte oda: Teleki Tibor vándordíja: Gyömrői Műkedvelő és Önképzőkör Dalkara. A vitéz Teleki Béla gróf adományozta I. díj : Rákosligeti Dal és Zenekar.”

1930-ban a Rákosligeti Dal és Zenekar részt vett a Zeneakadémián, akkor Zeneművészeti Főiskolán, rendezett dalos versenyen. A rendező az ORSZÁGOS MAGYAR DALOS SZÖVETSÉG I.KERÜLETE volt.

Rákosligeti Önkéntes Tűzoltó Testület

1929.június 20. A tűzoltóság méltó módon kívánt emlékezni a háborúban hősi halált halt bajtársáról. Emléktábla felállítását tervezték, mely MTI hír formájában is közhírré tétetett.

A Rákosligeti Önkéntes Tűzoltó Testület július 14-én leplezi le a világháborúban hősi halált halt bajtársainak emlékére emelt emléktáblát.

A tűzoltótestület felkéri a hősi halált halt bajtársak hozzátartozóit; hogy hősi halottjuk nevét július 1-áig a rákosligeti tűzoltótestület parancsnokságánál szóban, vagy írásban jelentsék be.

A frontharcosok rákosligeti csoportja

1934. október 15. A frontharcosok rákosligeti csoportja vasárnap szentelte fel zászlaját. Az ünnepség a különböző egyházak templomaiban megtartott istentiszteletekkel kezdődött.

4. Kis színes - bulvár

Nyelvtanfolyam Budapesten, ahová még Rákosligetiek is jártak. Na, ez se lenne ma már hír.

1928. november 1. „A Magyar Külügyi Társaság védnöksége alatt működő angol nyelvi tanfolyamok ünnepélyes megnyitása vasárnap délelőtt fél 12 órakor volt a Kereskedelmi Akadémia dísztermében. ... Nemcsak a főváros mind a tíz kerületéből, de a környékbéli helységekből, - Rákosliget, Dunakeszi, Pestújhely, Gödöllő, Albertfalva, Mátyásföldről stb. is jártak be a tanulni vágyók.”

Rendőrségi hírek. Ezeket a híreket szándékosan hagytam a végére, még akkor is, ha ezek keltették a legnagyobb izgalmakat.

KÖLCSÖNT IGÉRT, De MEGSZÖKÖTT A KÖZVETÍTŐI DÍJJAL, H o l l ó István MÁV. elöljáró, gyöngyösi lakos feljelentést t e t t a rendőrségen, állítólag A n d r á s s y István és T o r d a y N. nevű férfiak e l l e n, akik több gyöngyösi lakost károsítottak meg. A feljelentés szerint Andrassy István és Torday N. mint a Mortus Mezőgazdasági Vegyipar cég igazgatói nagyobb kölcsönöket ajánlottak fel. Holló István levéllel fordult a Mortus céghez és kölcsön iránt érdeklődött. Levelére választ is kapott, amelyben Torday igazgató közölte, hogy egy angol társulatnál ki tud eszközölni nagyobb kölcsönt igen jutányos feltételek mellett, de közvetítési díj címén 3 %-ot, a Mortus cégnek kell fizetni. Holló István 26 gyöngyösi lakos megbízásából Budapestre utazott, hogy megbízói nevében különböző kölcsönösszegeket igényeljen. Az állítólagos Andrassy Istvánt Rákosliget XVII. 2. számú házban lévő lakásán kereste, fel, ahol provízió címén 625 pengőt adott át az igazgatónak. Ez az összeg a kikötött 3% közvetítési jutalék egy része volt. A többit a kölcsönügylet lebonyolítása után kellett volna fizetni. A megállapodás értelmében két hét múlva kellett volna a pénzt folyósítani. Holló István ezután visszautazott Gyöngyösre, ahol hiába várta a pénzt. Gyanút fogott és feljelentést tett a gyöngyösi rendőrségen, A gyöngyösi rendőrség átiratára a budapesti főkapitányság nyomozást indított és megállapította, hogy a Mortus vállalat nem létezik, az állítólagos Andrassy István a rákosligeti lakásáról elköltözött.

Kiderült az is, hogy Andrassy István az András Gábor nevet is használta és másokat is megkárosított, Személyleírása: 40 év körüli jó megjelenésű, kb. 167 cm. Maga, sovány, egyenes tartású, gyors beszédű, kék szemű, beesett arcú, barna bajuszú férfi, aki intelligens ember benyomását kelti. A rendőrség a nyomozást megindította. /MOT/

Szintén 1930-ban jelent meg egy eltűnt személy kereséséről hír.

ELTŰNTEK: Nagy Rezső 76 éves, nyugalmazott MÁV tisztviselő a rákosligeti VIII. utca 11/a. számú házban lévő lakásáról eltűnt.

A rendőrség az- eltűnteket keresi. / MOT. /

Rákosliget, 1932. május 28.

Rákosligeten reggeli járókelők az út menti árokban véresen, eszméletlen állapotban találtak egy felborult motorkerékpár alatt egy jól öltözött férfit. A kivonult kiskeleti mentők megállapították, hogy a szerencsétlenül járt ember Hock Elek rákosligeti pékmesterrel azonos fején, lábán sérült meg. Beszállították a Szent István kórházba. Állapota súlyos./MTI/

1932. július 16.

A rákosligeti csendőrsőn hamis ötpengőst szolgáltatottak be. A nyomozás megindult a megtévesztésre alkalmas hamisítvány terjesztőjének megállapítására.

1934. február 6.

„Tuza Lajos rákosligeti villájába betörtek és onnan 2280 pengő értékű holmit vittek el, melyek között egy B.Sz, monogrammos cigarettatárca és B, Sz. monogramos evőeszközök voltak. A csendőrség a betörőket ...”

1935. november 8. Rákosliget

Szávay Istvánt, Rákosliget állásától felfüggesztett főjegyzője:, pénteken délután közokirat hamisítás miatt letartóztatták és bekísérték a pestvidéki ügyészség fogházába Szávay István felfolyamodást jelentett be letartóztatása ellen. /MTI/

Rákosliget, 1937. december 10.

A rákosligeti vasúti állomáson ma délelőtt a Hatvan felől érkező vonat mozdonya elütötte Tóth Miklós 67 éves nagyothalló nyugalmazott postást. Haldokolva szállították kórházba./MTI/

1939. augusztus 16.

A rákosligeti vasútállomás közelében az egyik vonatból eddig ismeretlen körülmények között kizuhant Illés József 18-éves asztalossegéd. A vonat kerekei mindkét lábát lemetszették. Válságos állapotban kórházba szállították./MTI/

5. Halálozási hírek

A halálozásokról szóló hírek nagyon sok fontos információt őriztek meg, hiszen sok esetben országosan ismert/elismert személyek haláláról számolt be. A kis településen meglepően sok fontos ember élhetett.

1929. május 28-án temették el Harsányi Pált a Nemzeti Múzeum numizmatikai tájának igazgatóját. Harsányi református lelkészként szolgált Rákosligeten is. Búcsúztatásán Hóman Bálinton, a Nemzeti Múzeum főigazgatóján kívül többek közt jelen volt Batta Árpád rákosligeti református lelkész is. „ A rákosligeti református egyház nevében Batta Árpád mondott búcsúztatót ugyanabban a lelkészi talárban, melyben egykor Harsányi Pál tartott istentiszteletet Rákosligeten.”

1931.július 14.

Halálozás, Szelestei Nagy Lajos vármegyei törvényhatósági bizottsági tag, rákosligeti törvénybíró, rövid szenvedés után július 13.-án elhunyt. Temetése szerdán 15.-én délután öt órakor lesz a rákosligeti temető halottasházából.

1934. május 18.

Isaszegen tegnap délután nagy részvét mellett temettek el dr. Mikes József rákosligeti aljegyzőt, aki múlt szombaton a fővárosban felvágta ereit és meghalt. A most befejezett nyomozás során megállapítást nyert, hogy szerelmi bánat miatt lett öngyilkos. /MTI/

Rákosliget, 1938. február 12.

Guba Jenő minisztériumi számvevősegi főtanácsos, a Sigmum Laudis tulajdonosa 58 éves korában elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja. Ma délután temették el Rákosligeten nagy részvét mellett.

1940. január 5.

Ölvedi Ucsnay Ernő Trencsén díszpolgára és utolsó magyar polgármestere január 4-én 83 éves korában Rákosligeten elhunyt. Temetése január 6-án szombaton délután 3 órakor lesz a rákosligeti katolikus temetőben. Az elhunyt lelki üdvéért az engesztelő szentmisét-8-án, hétfőn reggel 9 órakor mutatják be a rákosligeti plébániatemplomban. /MTI/

Ezzel véget értek a hírek. Legalábbis azok, amelyek 1920 és 1950 között születtek az MTI keretén belül. Nem kizárt az sem, hogy több esetben is felvillanhatott az olvasóban az az érzés, hogy mintha az adott hír akár mai is lehetne, de remélem, hogy sikerült egy kicsit kikapcsolódnia, elszórakozni ezeknek a könyvatos lapoknak az újraolvasása során.

Budapest, 2014. január hava